Gemeente Amsterdam

Voorstel buurtbudgetten Model C+ Zuidoost 2026

Aan	Wethouder en Portefeuillehouders democratisering
Van	Tanja Jadnanansing
Kopie aan	Stedelijk team Participatie en stadsdelen projectleiders/opgaveteam leden democratisering
Datum	Maandag 7 juli 2025

Aanleiding

Op 23 januari 2025 hebben de portefeuillehouders Democratisering en de wethouder afgesproken dat zij willen komen tot een eenvoudiger model voor de Buurtbudgetten. In de sessie van 23 januari is afgesproken om buurtbudgetten in de nieuwe opzet te beperken tot model A/B1, en model C en B2 in de toekomst niet meer tot de buurtbudgetten te rekenen.

Tijdens de bestuurlijke gesprekken naar aanleiding van de stedelijke evaluatie buurtbudgetten is besloten dat in de toekomstmodel B2 en Model C niet meer vallen onder het buurtbudget. Model B2 is in de praktijk een vorm van bewonersinitiatieven-geld, over model C is gezegd:

- Model C heeft andere kerndoelen dan Model A en B: namelijk eigenaarschap en zelforganisatie in de wijk versterken vanuit doe-democratie (netwerkparticipatie). Dit maakt ook dat het niet goed mogelijk is om Model C te verenigen met Model A en B. Model C kan wel doorontwikkeld worden naar buurtplatformbudget, wat tevens een wens is vanuit de buurtplatformen zelf. Zuidoost kan hier vanuit de ervaringen met model C de lead in nemen en verder onderzoeken welke spelregels en kaders hierin passend zijn. Dit vraagt dan nog wel financiering van de platformen, in ieder geval in 2026, en eigenlijk meerjarig.

In de eerste helft van 2026 starten er geen nieuwe rondes van model A of B meer. De reden om in Zuidoost nog wel buurtbudget model C toe te kennen in 2026 (waar andere stadsdelen dus geen nieuw budget krijgen, alleen de lopende rondes afronden), is dat je bij model C structurele relaties opbouwt met bewonersgroepen. Het is niet efficiënt om dit bouwen aan relaties in januari 2026 stop te zetten, om deze contacten dan halverwege 2026 weer op te starten. Of er in 2026 wel of niet met buurtplatformbudget gewerkt kan worden hangt ook af van de keuzes van een nieuwe coalitie.
In het PHO van juni is besproken dat het ingediende voorstel voor model C nog aanpassing behoeft. Afgesproken is dat Tanja Jadnanansing bij het volgende PHO besluit of ze dit voorstel overneemt of met een aangepast voorstel komt.

Actualiteiten in Zuidoost

Model C heeft er in Zuidoost toe geleid dat er in iedere buurt wel een (aspirant) buurtplatform actief is en dat het in de meeste buurten goed loopt, wat heeft bijgedragen aan de sociale cohesie, het versterken van onderlinge samenwerking, het agenderen van belangrijke zaken die in buurten

spelen, het versterken van de zelforganisatie in buurten, etc. In de meeste buurten in Zuidoost is de onderlinge samenwerking op een organische manier tot stand gekomen en worden de buurtbudgetten volop ingezet door en voor bewoners.

We kunnen niet om de actualiteiten heen rond buurtbudgetten in Zuidoost. We hebben gemerkt dat er problemen kunnen ontstaan als er meerdere aanvragen in een buurt zijn. Volgens de regeling Model C kan aan slechts één partij een toekenning gegeven worden. De andere partij kan ook voldoen aan de criteria, maar met een minder hoge score (situatie in de K-buurt). Daarnaast is er behoefte aan risicospreiding als het gaat om de besteding van buurtbudgetmiddelen, gezien de recente ervaring rond mogelijke subsidiefraude bij Stichting Carabic en het externe onderzoek naar financiën van Stichting Hart voor de K-buurt.
Het concurrerend effect en de strijd die wordt ervaren als er meerdere aanvragen in een buurt zijn, staat ook niet op zichzelf. De ervaring van Model A/B is dat dit ook tot onderlinge concurrentie kan leiden, of zelfs tot meer concurrentie.

Meerdere collectieven ervaren het op een eerlijke manier verdelen van geld in een wijk als een uitdaging ervaren. Vooral als er veel initiatief in een buurt is en niet alle initiatieven gehonoreerd kunnen worden. Er is vanuit de buurten behoefte om beroep te kunnen doen op meerdere vormen van financiering. Zodat we ons ook niet blindstaren op alleen Model C als financieringsinstrument en bewoners de ruimte hebben om rechtstreeks subsidie-aanvragen in te dienen (in plaats van via een buurtplatform).

<u>Aangepast voorstel aan het PHO:</u> Doorgaan met Model C met reservering van een percentage van het buurtbudget voor maatschappelijke initiatieven, bewonersinitiatieven en mogelijk ook jongerenbudget.

Belangrijkste uitgangspunten en meerwaarde ten opzichte van doorgaan met model C zoals het nu is:

- Recht doen aan de pluriformiteit van wijken, er blijft budget beschikbaar voor andere bewonersinitatieven en jongerengroepen.
- Risicospreiding
- We sorteren in Zuidoost met dit voorstel voor op de stedelijke koers waarbij in het najaar 2026 met een uniform (A/B) model voor heel de stad wordt gestart (mits het nieuwe college dat goedkeurt).
- We zorgen voor continuïteit voor bestaande buurtplatformen door het voortzetten van Model c.

Overige voordelen:

- Voortbouwen op alles wat is opgebouwd, doorgaan met versterken van structurele relaties en het investeren in zelforganisatie.
- Waarderen van wijken waar het goed gaat (in plaats van focus op waar het minder goed gaat).
- Dewerkwijze is uitgewerkt en bekend binnen het stadsdeel en bij de huidige platformen. Deze werkwijze kan gemakkelijk worden voortgezet binnen het nog geldende subsidiekader.

- Buurtplatformen krijgen nog een jaar de kans om hun organisatie te versterken en inclusief samen te werken.

Nadelen/ risico's

- We voorkomen hiermee niet dat er nog steeds meerdere aanvragen in een buurt kunnen komen. In 2025 speelt dit in twee van de elf buurten in Zuidoost een rol en dit zorgt voor veel ruis. Op basis van de subsidieregeling (een tendermodel) wint het sterkst georganiseerde buurtplatform. Dit levert in de praktijk voor nieuwe groepen een frustrerend proces op, waarin ze kans lijken te maken op het buurtbudget, maar hier in de praktijk niet voor in aanmerking komen.
- Maatschappelijke initiatieven en bewonersinitiatief budgetten hebben minder flexibelevoorwaarden dan de regeling buurtbudgetten.

Beslispunten

A1. In te stemmen met het voorstel van Zuidoost voor Model C+

Doorgaan met Model C met reservering van een percentage van het buurtbudget voor maatschappelijke initiatieven of bewonersinitiatieven en mogelijk ook jongerenbudget. Voorstel is om het bedrag wat we reserveren te verdelen over de verschillende gebieden en hiervoor gebruik te maken van de bestaande regelingen, zoals bewonersinitiatief en maatschappelijk initiatief.

Ad2. In te stemmen om de uitvoering hiervan verder uit te werken en met een definitief voorstel te komen na het zomerreces.

Er moet nog worden uitgezocht hoe Model C uitvoerbaar te maken is en wat een redelijk percentage is. Dat onderzoek kan na het zomerreces klaar zijn. Dan ligt er een definitief voorstel.